

Er det muligt at dyrke spinat og purløg til frø uden Reglone?

Uden Reglone: Inden for havefrøavl er avlerne udfordret med nedvisning af hybridspinat og purløg. I spinat er skårlægning en mulighed, mens alternativerne ser vanskelige ud i purløgen.

Christian Rabølle
cra@vkst.dk, tlf.
5786 5030

maskinkonsulent,
VKST Planteavl

Maskinrådgivning,
maskinanalyser,
maskinfællesskaber

Sagen kort

I markfrøavl har vi 3 udfordringer uden Reglone;

- 1. Nedvisne hvidkløver før direkte høst. Det kan løses fint med skårlægning 2-3 dage efter en MCPA sprøjtning.
- 2. Vintersprøjtning i hvidkløver. Den kan løses med en tættere mark, kombineret med et slæt omkring 1. juni med efterfølgende nedbør.
- 3. Vintersprøjtning i engrapgræs. Det er det største problem! Undlad dobbelt rækkeafstand, etabler en tæt frømark med større udsædsmængde, og kryds fingre for lov til Atlantis efterår og Hussar forår. Væselhale og alm. rapgræs er vores store problemer.

Af Christian Rabølle, Maskinkonsulent VKST

Dansk frøavl har fået store udfordringer efter forbuddet mod brug af Reglone til nedvisning.

Det er forståeligt, hvis man som avler bliver træt og opgiver de over for endnu et forbud, men jeg synes, vi skal bevare vores stærke position som frøavlsnati-

on og kæmpe videre for at bevare en stor produktion i Danmark.

Danske landmænd er kendt for at være omstillingsparate og hurtige til at anvende ny teknologi. Så hvis politikerne vil give avlerne lov, og frøfirmaerne vil honorere avlerne, er jeg sikker på, at danske frøavlere er klar til frøavl uden Reglone.

Hybridspinat og Reglone

Reglone har hidtil været anvendt efter anbefaling fra spinatkonsulenten, og ofte har det kunnet spares, da afgrøden selv kunne modne ensartet af.

Man kunne ønske sig en mulighed for dispensation for pletsprøjtning af senere områder i marken, f.eks. efter en konsulentekklæring. Som avler ønsker man ikke at bruge mere end absolut nødvendigt.

Hvad kan vi ellers gøre?

Tidligere var skårlægning af spinat i Danmark mere almindelig, men dengang var der måske under 1.000 hektar i Danmark, og samtidig var der mange 10-14 fods skårlæggere på maskinstationer. I 2019 var der ca. 11.700 hektar spinat, og i 2020 anslæses der at være under 6.000 hektar.

Det kan
du gøre

Spinathøst på Appelbjerg. Direkte høst af spinat med betydeligt spild ved kniven.
Foto: Max Madsen

De nyere skårlæggere på maskinstationerne er 18-25 fods, og anvendes til strandsvingel, hundegræs, raps og økoafgrøder.

Skårlæggerbredde og bredden på hunbede kan være en udfordring. Ideelt set passer en 15-16 fods skårlægger til et 9 meter hunbed. Hvis hannerne fræses, hæver jorden sig lidt, og der

trækkes sten op. Så hvis en bredere skårlægger skal række ud i hanbedet, skal hannerne slås af med en slagleklipper tæt ved jorden.

Ingen udbyttetab

Vikima Seeds spinatudbytter i 2019 viste, at 31 pct. af markerne uden Reglone gav indeks 118, men de 69 pct. fik Reglone og gav

KONSULENTENS ANBEFALINGER

Korte, lave typer eller tørkeskadet spinat høstes direkte, gerne med Airbar

Lange, kraftige eller uens marker skårlægges ved 50 pct. afmodning

Undersøg i god tid, hvem der kan skårlægge

Bevar optimismen. Danske frøavlere er dygtigst til at dyrke spinat, også uden Reglone

indeks 114. 1,5 pct. af markerne blev skårlagt og gav indeks 121, så der var ingen udbyttetab.

Erfaringer med skårlægning er gode på de tidlige, høje sorter, mens de nye, senere og lave sorter er bedst egnede til direkte høst. Der er tendens til bedre spireevne efter skårlægning.

Et standardskærebord kan have et betydeligt spild ved direkte høst. Det sker, når det modne spinatfrø let ryger af ved berøring. Mange skærebord hælder fremad, så det frø, som ligger på knivryggen, har lettere ved at ryge på jorden end at komme med ind i skærebordet. Det kan afhjælpes med en Airbar, men undgås ved tidlig skårlægning.

Skårlagt spinat kan godt høstes med akshævere, men de nye typer pickuper med ét stort bælte og small seed kit har et minimalt spild.

En avler erfarede markant mindre spildspinatfremspiring i stubben efter skårlægning frem for direkte høst i marken ved siden af.

Jeg er spændt på, om vi har nok egnede skårlæggere til rådighed, hvis mange spinatavlere vil skårlægge fremover. Prisniveauet ligger på 600-700 kr. pr. ha. En oplagt niche for en ung spinatavler?

Desuden har vi erfaret, at en enkelt maskinstation slet ikke ønsker at skårlægge spinat af frygt for stenskader. Efter radrensning bør der samles sten, hvis der planlægges skårlægning, eller spinaten er lav til direkte høst.

Purløg

Det er svært at forestille sig purløgshøst uden nedvisning og direkte høst.

Stænglerne er så grønne og væskefyldte, at det vil blive en stor udfordring. Uden en dispensation er det måske slut med avl af purløgsfrø i Danmark. Man kunne sprøjte med høj dosis Podstick, efterfulgt af skårlægning, men det bliver vanskeligt.

Skårlægning

af spinat 2019.
Skårlægning af spinat med 20 fods Macdon passer lige til et 12-4 system.
Foto: Max Madsen